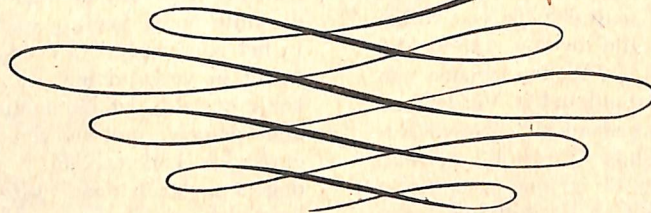

van Mens tot Mens

Orgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas” onder redactie van J. Blom,
T. van Groothoest en C. M. Swiebel. Administratie-adres: J. W. Brouwersstraat 16, Amsterdam-Z.

Subsidie-perikelen in Brabant

Ondanks het feit, dat een aantal gemeentebesturen in de laatste jaren weigerachtig bleken om aan het gewest Noord-Brabant van Humanitas subsidie te verlenen, is in het najaar van 1955 opnieuw bij een zevental Brabantse gemeenten subsidie aangevraagd. Enkele gemeenten zijn in het verzoek van Humanitas getreden en hebben een bescheiden subsidie toegekend. Andere gemeenten in Brabant hebben het zover nog niet kunnen brengen.

Het is interessant om van de discussies, die naar aanleiding van de subsidieverzoeken van onze organisatie zijn gehouden, kennis te nemen. Daarbij komen nl. een aantal argumenten naar voren, welke voor iedereen, die het wel meent met de goede verhoudingen in onze democratische samenwerking onaanvaardbaar zijn.

Steeds meer blijkt, dat een aantal Brabantse gemeentebestuurders nog niet begrijpt, wat er vandaag de dag op het spel staat en hoe noodzakelijk het is om alle krachten, die de nihilistische tendensen in onze beschaving bestrijden, daadwerkelijk te steunen.

In Oss betoogt het college van B. en W., dat Humanitas één van de meest op de voorgrond tredende nevenorganisaties van het Humanistisch Verbond is, zodat niet de beginselverklaring van Humanitas, doch de beginselverklaring van het Humanistisch Verbond beoordeeld moet worden voor de beantwoording van de vraag of subsidie kan worden verleend. Men wijst dan op artikel 2 van de statuten van het Humanistisch Verbond waarin onder humanisme wordt verstaan de levens- en wereldbeschouwing, die zich zonder uit te gaan van het bestaan van een persoonlijke godheid baseert op de eerbied van de mens als een bijzonder deel van het komisch geheel, als een drager van een niet aan persoonlijke willekeur on-

derworpen normgevoel en als schepper van en deeler aan geestelijke waarden.

Tot de vooronderstellingen en de fundamenteën van de Nederlandse samenleving en de Osse gemeenschap in het bijzonder, behoort, naar de overtuiging van B. en W. van Oss, de erkenning van God en de christelijke godsdienst.

Aangezien volgens genoemd gemeentebestuur het kernpunt in de leer van het Humanistisch Verbond, het 'niet uitgaan van het bestaan van een persoonlijke God' zich hiermede allerminst verdraagt, achten B. en W., gezien het christelijk karakter der Osse gemeenschap, daarom het materieel steunen van een nevenorganisatie van het Humanistisch Verbond i.c. van Humanitas middels het toekennen van een subsidie in strijd met haar concrete algemeen welzijn.

Opmerkelijk is in deze redenering, dat men de *theoretische grondslag* van het *Humanistisch Verbond* en niet de *praktische werkzaamheden* van *Humanitas* tot uitgangspunt van zijn beschouwingen neemt.

Humanitas wil iedereen, die in materiële of geestelijke nood verkeert, helpen en constateert daarbij de omstandigheid, dat een aantal mensen van de zijde van de kerk en haar organisaties niet meer kunnen worden benaderd. Behoort het tot het kenmerk van de Osse gemeenschap, dat men deze mensen in de kou laat staan? Uit de motivering van B. en W. zou men dit moeten opmaken, en helaas niet alleen uit de motivering. In 'Het Vrije Volk' van 19 december 1955 lezen wij nl., dat de Gemeentelijke Dienst van Maatschappelijke Steun en Voorzorg aan de maatschappelijk werkster van de afdeling Oss van Humanitas inlichtingen heeft geweigerd met betrekking tot de aanvraag om ondersteuning van een gezin, dat zich tot onze organisatie had gewend. Wel kreeg de

betrokken maatschappelijk werkster korte tijd daarna bezoek van een priester, die inlichtingen over dit gezin kwam vragen, waaruit bleek, dat de betrokken dienst het ambtsgeheim niet had gehandhaafd. Wat blijft er op deze manier over van de vrije wil van het individu — een van de kenmerken van onze westerse beschaving — indien de overheid gaat uitmaken tot wie men zich moet wenden om materiële of geestelijke bijstand.

In Eindhoven is het goedrecht van Humanitas door de katholieke mr. Cammelbeeck nadrukkelijk verdedigd. Door mr. Cammelbeeck is als zijn mening gesteld, dat de visie van het college van B. en W. ten aanzien van Humanitas niet *het* katholieke standpunt is. Verder had het mr. Cammelbeeck verdriet gedaan, dat door de uitspraak van de wethouder de schijn zou worden gewekt, dat bij het college van B. en W. de mening bestaat, dat Humanitas de eerbied aan God en de godsdienst zou ondermijnen. Op een aantal praktische en theologische gronden meent mr. Cammelbeeck dan ook het standpunt van de katholieke meerderheid te moeten afwijzen. Deze principiële bestrijding van het vrij algemeen nog geldende katholieke standpunt, leverde deze winst op, dat de wethouder de discussie voor een deel verlegde naar de vraag of er inderdaad behoefte aan maatschappelijk werk door Humanitas in Eindhoven bestaat. Dit is een terrein, waarop wij met elkaar kunnen praten en dan zal zeker Humanitas niet het onmogelijke verlangen. De garantie echter, dat Humanitas alleen degenen zal helpen, die zich als humanist hebben bekend of voor Humanitas openstaan, kunnen wij op de wijze als dat

in Brabant wordt bedoeld, niet geven. Wij bedrijven ons maatschappelijk werk niet om niet-humanisten tot humanisten te maken, of aan godsdienstige mensen hun geloof te ontnemen en wij zijn zeker niet bereid de mens, die om onze helpende hand vraagt, die hand te weigeren, omdat deze mens niet zijn handtekening kan zetten onder de beginselverklaring van Humanitas of het Humanistisch Verbond. Trouwens wat zou een dergelijke handtekening voor zin hebben met betrekking tot iemand, die hulp nodig heeft.

In het Nieuwsblad van het Zuiden van 26 januari 1956 wordt in verband met deze kwestie nog eens nadrukkelijk gesteld, dat Humanitas zich alleen maar zou mogen bemoeien met mensen, die van huis uit niet tot een christelijk kerkverband behoren. Dit betekent dat al degenen, die in deze tijd van toenemende onkerkelijkheid zich van de kerk hebben afgewend door dit blad gerekend worden te behoren tot het werktein van de confessionele organisaties.

De persoonlijke beslissing, die deze mens heeft genomen, wenst men dus zeer beslist niet te eerbiedigen. Ook dit is voor ons onaanvaardbaar.

Men zal er in ons land aan moeten wennen degenen, die niet behoren tot een kerk, niet te beschouwen als tweedetrangs burgers, maar als personen met een vrije wil, die verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen daden en als zodanig moeten worden behandeld. Met Humanitas is op dit punt niet te marchanderen, zelfs niet als de prijs de subsidie zal zijn, die haar ten onrechte wordt onthouden.

C. M. SWIEBEL

Nieuwe mogelijkheden voor het gezinsvoogdijwerk

Er is een subsidieregeling tot stand gebracht door het ministerie van Justitie, gericht op de bevordering van de kwaliteit van het vrij patronaats- en gezinsvoogdijwerk, een subsidieregeling, waarvan Humanitas bij de groei van het werk zou kunnen profiteren en waarvan enkele afdelingen reeds gebruik maken. Bij de ontwikkeling, die het kinderbeschermingswerk in onze vereniging doormaakt, zou het wel kunnen gebeuren dat ook andere afdelingen in een stadium komen dat zij behoefte hebben aan een deskundige en geschoolde kracht, die de gezinsvoogden en vrijpatroons bijstaat in hun werk, die adviezen geeft ten aanzien van de pupillen individueel en die in groepsverband scholingsbijeenkomsten van gezinsvoogden en vrijpatroons leidt om hen in het algemeen op het terrein van het kinderbeschermingswerk te oriënteren. Het leek mij daarom wel gewenst in een kort woord enige aandacht aan deze regeling te geven. Wanneer een kind in een gezin moeilijkheden geeft, hetzij dat het lastig is, dan wel dat het zich anderszins misdraagt en oneerlijk is, of ook wel dat het moeilijkheden heeft in de ontwikkeling, waarvan het zelf in de eerste

plaats de dupe is zonder nog storend te zijn voor de omgeving, dan kan het zijn dat de ouders zich tot Humanitas wenden met verzoek hen bij te staan in de opvoeding. De gebruikelijke vorm is dan dat er een vrijwilliger van Humanitas aangesteld wordt, die de ouders met advies en hulp bijstaat om de moeilijkheden op te vangen en die zich ook met het kind bezighoudt om het over zijn moeilijkheden heen te helpen. Wanneer dit geheel op basis van vrijwilligheid van de zijde der ouders gebeurt, dan spreken wij van vrij patronaat.

Het komt echter ook voor dat een kind krachtens de wet onder toezicht gesteld wordt, hetzij op verzoek der ouders, hetzij min of meer tegen hun wil, bij voorbeeld na een vonnis door de kinderrechtter, wanneer het kind met de politie in aanraking is geweest. In dit laatste geval wordt er iemand aangesteld, die de titel van gezinsvoogd krijgt en die dus optreedt namens de kinderrechtter.

Hoewel er tussen beide vormen van toezicht een belangrijk verschil is, heeft uiteindelijk de persoon, die hier optreedt, dezelfde taak, n.l. om de ouders bij te staan in hun opvoedingsmoeilijkheden en het kind te helpen tot een normale ontwikkeling te komen. In het geval van de gezinsvoogdij zal de gezinsvoogd de ouders tot medewerking moeten bewegen, door hen het belang van zijn bemoeienis te doen inzien en er begrip voor te wekken. Maar in beide gevallen heeft de gezinsvoogd of vrijpatroon een moeilijke taak, die hoge eisen stelt aan zijn menselijke toewijding en tact. Deze menselijke toewij-

(Vervolg op pagina 6)

Ter herdenking

Donker als kinderbeschermmer

Is het overdreven te beweren, dat het overlijden van de minister van Justitie, mr. L. A. Donker, in brede kring grote indruk heeft gemaakt?

Wij die Donker kenden, wisten dat er een zekere tegenstelling bestond tussen zijn lichaam en zijn geest. Geestelijk bijzonder krachtig, was hij lichamelijk bepaald zwak. Toen wij uit de krant vernamen, dat zich weer een hartaanval had gedemonstreerd, vreesden velen van ons dadelijk het ergste. Bij het overlijden van Donker is over deze bijzondere bewindsman heel veel en met grote waardering geschreven. In de kring van de Humanitas-vrienden willen we de Humanitas-man Donker — dat was hij ook en met veel overtuiging — ook herdenken.

Het is 30 jaar geleden, dat wij Donker in Rotterdam in de oude SDAP leerden kennen. Donker, een jong advocaat, met grote belangstelling voor de politiek, maar ook voor de 'kinderbescherming en de reclassering.

Is het onbegrijpelijk, dat wij toen in onze gesprekken ons gezamenlijk de vraag stelden, wat wij konden doen om in de kringen der SDAP-ers meer belangstelling te wekken, voor wat ons beiden sterk interesseerde, de reclassering en de kinderbescherming.

Het bleef toen bij gesprekken, maar enige jaren later, toen we in Amsterdam al de vereniging van modern georganiseerde gezinsvoogden hadden opgericht, meenden we, dat het tijd werd iets te doen.

Zo ontstond dan de Sociaal-Democratische Vereniging tot bevordering van reclassering en kinderbescherming.

Donker werd voorzitter en in het bestuur en in de redactie van het orgaan, dat al spoedig werd uitgegeven en de naam 'Reslassering' droeg, treffen we o.m. aan: Mej. mr. Reine van der Heide (thans mevr. Friedmann-van der Heide), mr. van der Waerden en Faber.

Toen Donker lid van de Tweede Kamer was geworden, zagen we hem ook vooral als de woordvoerder voor kinderbeschermings- en reclasseringsbelangen.

Van Donker werd meer gevraagd; hij werd lid van het algemeen bestuur van de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming en het behoeft geen betoog, dat hij ook in dit midden een gezaghebbende figuur was.

In de kringen van de SDAP en het NVV was de belangstelling voor het maatschappelijk werk in het algemeen en voor kinderbescherming en reclassering groeiende.

Koos Vorrink, de voorzitter van de SDAP, droeg het zijne bij en door zijn bemiddeling gelukte het, in 1939 een conferentie te doen houden uitgaande van de Algemene Raad van SDAP en NVV. Voorzitter van deze conferentie was Koos Vorrink, inleiders mr. Donker, mr. Moltzer en Faber.

Het resultaat van deze conferentie was, dat zou worden ingesteld een commissie, die de opdracht zou verkrijgen voorstellen te doen ten opzichte van de taak, die er voor SDAP en NVV, ten opzichte van het maatschappelijk werk, zou zijn weggelegd. Het besluit was er. Door de mobilisatie van september 1939 en de oorlog van mei 1940 kwam de in te stellen commissie nimmer bijeen.

Het was eind december 1944 dat het partijbestuur van de illegale SDAP het vraagstuk van het maatschappelijk werk weer ter hand nam. Het gevolg was, het is bekend, het instellen van een nieuwe commissie onder voorzitterschap van mr. In 't Veld en... 'Humanitas' werd geboren.

Bij degenen, die het initiatief tot de oprichting van 'Humanitas' namen, treffen we de naam Donker niet aan.

Pas na de oprichting toen Donker, die indertijd was uitgeweken naar het zuiden des lands, in Rotterdam was teruggekeerd, was overleg met hem mogelijk. In het eerste nummer van het orgaan 'Humanitas' staat als medewerker vermeld: mr. L. A. Donker.

De taak van Donker na de bevrijding was zo onmenselijk zwaar, dat het niet mogelijk was, dat hij praktisch voor 'Humanitas' een taak op zich kon nemen. Evenwel we kenden zijn belangstelling en we wisten dat we op zijn steun konden rekenen.

Het is een ietwat dorre opsomming, over het contact tussen Donker en de kinderbescherming, welke ik tot dusver heb gegeven. Licht in deze opsomming niet besloten, dat toen Donker het zware ministersambt op zich nam, wij, als kinderbeschermers en reclasserders, veel van hem verwachtten ook op dit gebied. Donker heeft ons niet teleurgesteld. Wat hij in enige jaren tot stand bracht, grenst aan het ongelooflijke. Wie de jarenlange geschiedenis met het 'Bewijs van Goed Gedrag' kent en daar constateert, dat Donker dit netelige vraagstuk tot een oplossing wist te brengen, wie het woord 'adoptie' verstaat en al weer weet, wat Donker op dit gebied tot stand bracht, die is van grote bewondering vervuld voor deze kleine man met zijn zwak lichaam, maar met een geestkracht even sterk als de bewegende, die pas te onderkennen was voor degene, die Donker meer dan oppervlakkig kende.

Het gouden jubileum der kindervetten werd op 1 december 1955 in de Ridderzaal in Den Haag gevierd. Donker hield een grote en belangwekkende herdenkingsrede. In de ontvangstaal feliciteerden wij de bewindsman met dit jubileum en korte tijd spraken we samen over de kinderbescherming en 'Humanitas'.

Geen ogenblik had ik toen de gedachte, dat ik twee-en-halve maand later Donker in de kring van 'Humanitas' vrienden zou herdenken.

Zal ik nog trachten deze bijzondere figuur te ontleden en spreken over de strijd tussen lichaam en geest, schetsen zijn bewegende, spreken van zijn grote verstandelijke gave? Laat ik het niet trachten te doen. De mens is toch een totaliteit. Ik herdenk te midden van de 'Humanitas'-vrienden met grote waardering en grote dankbaarheid onze mede-kinderbeschermmer, de niet gemakkelijke Donker, als een man met singuliere gaven, die wist wat geven en dienen was.

P. C. FABER

Gezinsverzorging in de knel

Een week lang ben ik ziek geweest. Niet ernstig, alleen maar een griepje. 'Blijf toch maar onder de wol,' vond de dokter. Goed, dat gebeurde dus en op dat ogenblik begonnen er een aantal mensen zich om mijn lot te bekommeren. Mijn huisdokter, mijn vrouw, de ambtenaar, belast met de uitvoering van de ziektewet en mijn kinderen, die zo af en toe eens kwamen informeren 'hoe het er mee ging'. Dat duurde zo'n week en toen ging alles weer zijn gewone gang. Of eigenlijk... die hele week was alles zijn gewone gang gegaan. Het huishouden is geen moment in de war geweest, de kinderen gingen op tijd naar school, het eten was op tijd klaar, de was lag donderdags weer schoon in de kast. Kortom van enige stagnatie was niets te bemerken. Dan had u moeten meemaken toen mijn vrouw verleden najaar een paar dagen het bed moest houden, gewoon een ramp. Na drie dagen is ze weer half ziek opgestaan omdat ze het niet langer kon aanzien. Dat gaat zo, als een vrouw ziek is. Dat wil zeggen...

Reeds voor de oorlog werd door enkele organisaties het gezinsverzorgingswerk

verricht, maar vooral na de oorlog heeft dit werk zich sterk ontwikkeld. Het doel is voornamelijk om in die gezinnen assistentie te verlenen, waarvan de huisvrouw door ziekte enige tijd is uitgeschakeld. Dit betekent in de meeste gevallen, dat de gezinsverzorgster de veelomvattende taak van de huisvrouw in het gezin voor het grootste gedeelte overneemt, zodat het gezinsleven zo ongestoord mogelijk blijft verlopen, de kinderen de nodige verzorging ontvangen en de zieke zelf rustig de tijd kan afwachten dat zij geheel hersteld is en haar taak weer kan opnemen.

In dit licht gezien is het geen wonder, dat het instituut van de gezinsverzorging verbaasd snel tot ontwikkeling is gekomen en dat de vraag naar gezinsverzorging zo groot is, dat slechts aan een deel van de aanvragen om hulp kan worden voldaan.

U zult begrijpen hoe pijnlijk het voor de organisaties, die zich met dit werk bezighouden, is, om in zovele gevallen hulp te moeten weigeren omdat... omdat men niet over voldoende gezinsverzorgsters beschikt. Want daar knelt het probleem het meest, bij het tekort aan gezinsverzorgsters.

Het is duidelijk, dat de veelomvattende taak van de gezinsverzorgster wel enige voorbereiding eist. En zo zijn er in de loop van de laatste 10 jaar over het gehele land een aantal internaten verzezen, die opleiden tot gezinsverzorgster. Deze opleiding duurt in de regel een half jaar en omvat o.m. de volgende lesvakken: Geestelijke stromingen, sociale wetgeving, enige vormen van maatschappelijk werk, algemene ontwikkeling, vrijetijdsbesteding. Op specifiek huishoudelijk gebied zijn er dan nog de lessen in koken en voedingsleer, naaien en verstellen, wasbehandeling en theorie, huishoudkunde, praktische kinderverzorging en opvoeding, eenvoudige ziekenverzorging en verbandleer. Na de opleiding volgt een examen, waarna een getuigschrift wordt

uitgereikt. Daarna volgt het praktijkjaar en aan het eind van dit jaar wordt het diploma uitgereikt en heeft de aspirant gezinsverzorgster de voorbereiding op haar taak in het gezin, afgesloten.

Vanzelfsprekend kan men niet op al te jonge leeftijd als gezinsverzorgster worden geplaatst en dat is dus ook de reden, dat slechts meisjes tot de opleiding worden toegelaten, die de leeftijd van 19 jaar hebben bereikt. Aan vooropleiding worden geen hoge eisen gesteld, hoewel b.v. het bezocht hebben van een huishoudschool aanbevelenswaardig is. Over het praktijkjaar nog het volgende:

Dit wordt doorgebracht in dienst van een instelling voor gezinsverzorging naar keuze van de aspirant-gezinsverzorgster, en zij verdient in dat jaar dus ook reeds. U ziet wel, dat deze opleiding zeer waardevol is, niet alleen als voorbereiding tot het beroep van gezinsverzorgster, maar ook — en dat is zeker niet minder aantrekkelijk — als voorbereiding tot het beroep, dat ten slotte door de meeste meisjes wordt gekozen, n.l. dat van huisvrouw.

Wie eenmaal de opleiding heeft gevolgd, behoeft niet bevreesd te zijn niet aan de slag te kunnen komen, want het aantal vacatures is legio, en het ziet er naar uit, dat de werkmogelijkheden voor een opgeleide gezinsverzorgster de eerste 5 á 10 jaar alleen nog maar zullen toenemen. Ook bij Humanitas zouden in diverse afdelingen zeker enige tientallen meisjes aan het werk kunnen gaan als... als ze te vinden waren.

Ons hele gezinsverzorgingswerk wordt sterk geremd door dit tekort aan krachten en toch zijn we er van overtuigd, dat er nog heel wat meisjes zijn, die als ze alle mogelijkheden kenden, zich zeker voor dit mooie beroep zouden willen laten opleiden. Dáárom ook hebben wij er hier iets over geschreven. Wellicht kent u in uw omgeving iemand die met haar tegenwoordige beroep op kantoor, in de fabriek of in de huishouding, of

De afdeling Utrecht van
Humanitas vraagt

Gediplomeerde gezinsverzorgster

speciaal belast met de gezinsverzorging op sociale indicatie.

Salaris volgens speciale regeling.
Sollicitaties te richten tot secr.
gezinsverzorging, Geraniumstr. 4,
Utrecht.

Vakantie- reizen voor bejaarden naar het buitenland

Het reisbureau 'de Vrije Wereld' Reguliërsgracht 80, Amsterdam, een instelling zonder winstoogmerk, die zich ten doel stelt het mogelijk te maken dat ook lieden met een smallere beurs eens een reis naar het buitenland maken en met veeljarige ervaring op dit gebied, heeft het plan opgevat voor oudere mensen speciale vakantie-reizen naar Zwitserland te organiseren, die geheel aangepast zijn aan de mogelijkheden, waarover de nog valide bejaarden beschikken.

In het komende seizoen zal het bureau bij wijze van proef een dergelijke reis organiseren naar het eigen vakantie-pension in Flims, prachtig gelegen tussen de bergen, een reis die onder leiding staat van ons Humanitaslid, de heer Lubbes. Wij juichen dit initiatief van 'de Vrije Wereld' zeer toe en achten het van zodanig belang voor onze sectie bejaarden-zorg, dat wij gaarne in 'Van Mens tot

Mens' de nodige ruimte afstaan om er meer bekendheid aan te geven in onze kringen.

We menen er wel op te moeten wijzen, dat aan een lange nachtreis per trein voor ouderen, bepaalde bezwaren zijn verbonden. Aspirant-deelnemers zullen er goed aan doen zich dit wél te realiseren.

DE REISGIDS IS UIT

Tot de grote verrassingen welke de nieuwe reisgids van 'de Vrije Wereld' biedt, behoort wel in de eerste plaats de reis voor ouderen naar Flims in Zwitserland. In de loop der jaren is het de leiding van dit reisbureau gebleken, dat vele ouderen niet in durven tekenen op een buitenlandse reis, omdat ze bang zijn in het gezelschap als 'een blok aan het been' van de anderen te worden beschouwd. Nu is er echter de mogelijkheid om met ouderen onder elkaar het er eens rustig van te nemen. De gezellige sfeer welke de Vrije-Wereldreizen over het algemeen kenmerkt, zal speciaal in een gezelschap van ouderen tot zijn recht kunnen komen. De wens welke bij velen leeft om eens in hun leven naar het buitenland te gaan, kan nu vervuld worden. 'De Vrije Wereld' heeft hiertoe een reis naar haar eigen vakantieverblijf te Flims in Zwitserland op het programma geplaatst. Deze tiendaagse reis, welke normaal f 155 kost, wordt de ouderen aangeboden voor de gereduceerde prijs van f 125.

Flims ligt in het Graubündener bergland, dat rijk is aan natuurschoon en qua wandelmogelijkheden voor elk wat wils

biedt. Mooie bossen met goede paden, snelle bergstroompjes en hoge bergen met eeuwige sneeuw geven ons een goede indruk van dit prachtige land. Vanuit Flims kunnen we met een 'Sesselbahn' tot ruim 2000 m omhoog naar Naraus om daar te genieten van fraaie vergezichten over het omringende bergland.

Het reisprogramma zal overigens geheel aangepast worden aan de mogelijkheden welke het gezelschap biedt.

De reis vangt aan op de avond van de 16e juni als we vertrekken met de nachttrein vanaf Venlo.

De eerste onvergetelijke indrukken van het vakantieland bij uitstek doen we op in de ochtend van de volgende dag.

In Flims aangekomen logeren we in het eigen vakantieverblijf van 'de Vrije Wereld', het huis 'Crestasee'.

Het eten wordt verzorgd door een Hollandse kookster. Slapen doen we in slaapkamers voor 2 personen en enkele 3 en 4 persoons slaapkamers.

De terugreis vangt aan op 25 juni. Deze terugreis wordt gemaakt per autobus, waarbij overnacht wordt in Ulm. Afscheidsdiner in Elten.

Aankomst in Amsterdam c.a. 23 uur.

Welk een voldoening zal het voor de kinderen zijn hun ouders mee te kunnen laten gaan met deze reis. Een gereduceerde prijs van 'de Vrije Wereld', een klein spaarpotje (reeds jaren geleden voor dit doel aangelegd) en een tegemoetkoming van de kinderen scheppen thans de mogelijkheid om de door vader en moeder lang begeerde buitenlandse reis te maken. Vraagt u eens inlichtingen aan het reisbureau te Amsterdam of aan de reisleader Dick Lubbes, Dr. J. Mulderstraat 13 te Zaandijk.

noemt u maar op waar, niet zo erg in haar schik is.

Wellicht ook kent u een meisje dat nog niet precies weet wat ze nu eigenlijk zal gaan doen. Wilt u haar dan eens wijzen op hetgeen wij hierboven schreven? Vertelt u er dan vooral bij, dat de sectie gezinsverzorging van Humanitas graag bereid is alle gedetailleerde inlichtingen te verstrekken.

Een briefkaartje naar het Centraal Bureau van Humanitas, sectie gezinsverzorging, J. W. Brouwersstraat 16, Amsterdam Z. is daarvoor meer dan voldoende.

v. Gr.

(Vervolg van pag. 2)

ding en tact zijn de belangrijkste elementen voor het welslagen van een dergelijke vorm van hulpverlening, maar de vrijwilliger zal zijn werk beter kunnen doen en met meer succes, naarmate hij meer inzicht heeft in de aard van de moeilijkheden, waarmede hij te maken krijgt en in de middelen en methoden, die hem ten dienste staan om zijn zo waardevol werk te doen.

De goede gezinsvoogd zal zich dan ook in de problemen verdiepen en er zullen allerlei vragen bij hem ontstaan, waarop hij een antwoord vraagt. Daarom is het zo belangrijk dat hij iemand ter beschikking heeft, die meer deskundig is dan hij en met wie hij zijn gevallen kan bespreken. Hierin probeert de nieuwe subsidieregeling van het ministerie van Justitie nu te voorzien. Dit werk dat dus voor een deel direct ten dienste van Justitie en onder leiding van de kinderrechtter gebeurt, wordt dermate belangrijk geacht dat Justitie het voor de volle 100 percent subsidieert. Aldus wordt het mogelijk gemaakt dat de vrijpatronaats- en gezinsvoogdij-verenigin-

gen, die daartoe een erkenning behoeven van het ministerie, een functionaris in hun dienst krijgen, die belast wordt met het werven van de vrijwilligers, die hen inleidt in de kunst van hun taak en die hun daarna steun en advies geeft.

De voorwaarden bij deze subsidieregeling gaan in die richting zoals gezegd, dat de afdeling erkend moet zijn als gezinsvoogdijvereniging, dat er een bepaald minimum aan gezinsvoogden en vrijpatroons in de afdeling werkzaam is en dat deze hun werkzaamheid over een bepaald minimum aantal pupillen uitstrekken. Zelfs het aanstellen van een kracht in een halve functie is toegestaan en samenwerking tussen een aantal afdelingen in een bepaald rayon is mogelijk.

Afdelingen als Amsterdam en Rotterdam beschikken reeds over functionarissen voor dit werk. Het Arrondissement Amersfoort-Utrecht zal binnenkort overgaan tot het aanstellen van een kracht en is al goedgekeurd als gezinsvoogdijvereniging. In Friesland worden de voorbereidingen daartoe getroffen.

N. d. G.

Humanisme en emigratie

Eén van de in de Algemene Emigratie Centrale samenwerkende organisaties is de emigratiecommissie van het 'Humanistisch Centrum Mens en Wereld'. Deze emigratiecommissie vat haar werk, zo mogelijk, van twee zijden aan.

Aan de ene kant, de vertrekkant, probeert men de kandidaat-emigranten die een humanistische levensbeschouwing hebben, voor te lichten over de specifieke problematiek, die de humanist in zijn toekomstig vaderland wacht. Het spreekt vanzelf dat een dergelijke voorlichting slechts met vrucht kan plaats hebben, wanneer men beschikt over de ervaringen die de reeds geëmigreerde geestverwanten opdeden.

Vandaar dat de tweede kant van het werk is, contact te onderhouden met deze nieuwe bewoners van Australië, Nieuw-Zeeland, Canada en Zuid-Afrika. Contact te leggen ook tussen hen onderling en tevens hen in verbinding te brengen met de vertrekkenden, die op deze wijze een kleine kern van geestverwanten zullen ontmoeten. Waar mogelijk, wordt ook getracht deze 'buitenlandse contactpunten', zoals wij hen noemen, te voorzien van nieuwe brochures, tijdschriften en andere publikaties op humanistisch terrein.

Het treft bij het onderhouden van deze contacten, dat de humanist of de bewust buitenkerkelijke op het gebied van levens- en wereldbeschouwing, op het gebied van godsdienst en religie, een totaal andere situatie vindt dan hij hier in Nederland gewend was.

Hier, in het land waar van oudsher een ruime godsdienstvrijheid bestaat, en misschien ook daardoor zo veel richtingen zijn ontstaan, is het dikwijls zeer belangrijk tot welke geestesrichting men behoort. Uitgaand van de vrijheid van andere mensen om over zaken de godsdienst betreffend, anders te denken dan hij zelf, is de Nederlander toch dikwijls geïnteresseerd in hetgeen de ander denkt en waarom hij zo denkt. Veelal speelt het een rol tot welke richting een ander behoort, bij voorbeeld om 'alle richtingen vertegenwoordigd te doen zijn' of om 'het evenwicht te handhaven'. Het is bij voorbeeld alom bekend dat in officiële formulieren in Nederland dikwijls gevraagd wordt naar de geestesrichting van iemand, die door het invullen van het formulier iets wenst te bereiken. Zo ligt de tijd dat een vader zijn juist geboren kind niet als 'zonder godsdienst' kon opgeven, nog maar zeer wei-

nig in het verleden. De ambtenaar van de burgerlijke stand kende het begrip 'zonder godsdienst' toen niet.

Een dergelijke instelling treffen onze geëmigreerde geestverwanten in hun nieuwe vaderland niet aan. Typerend was bij voorbeeld, dat één hunner mededeelde op geen enkel officieel papier naar zijn richting gevraagd te zijn. Men heeft er geen belangstelling voor. Veel meer toont men zich geïnteresseerd of de nieuw aangekomene een goede vriend kan zijn en een harde werker. Zijn levensbeschouwelijke achtergrond komt niet of nauwelijks ter sprake. Zeer duidelijk blijkt dit bij voorbeeld bij het vinden van werk. Algemeen schrijft men ons dat gekeken wordt naar wat je presteert, niet naar wat je bent.

Het schijnt een feit dat men in deze landen meer tot een kerkgenootschap behoort omdat anderen er ook toe behoren dan omdat men de overtuiging zou hebben dat de geestesrichting van dit genootschap strookt met de eigen gedachten. De plaats die de kerk in het leven inneemt, is een andere. Zij heeft een lossere band met de leden en haar band ligt gedeels op een meer maatschappelijk geïntegreerd vlak. Dansmiddagen, uitgaand van de kerk, e.d. Men meent eenvoudig, dat het leven niet af is, als men niet ergens bijhoort en dan is het vaak minder belangrijk waarbij.

Begrijpelijk is het dat in dit levens- en gedachtenpatroon het humanisme als bewuste onkerkelijkheid, nauwelijks bestaat. Herhaaldelijk schrijft men ons dat de bewoners der immigratielanden hier vreemd en onbegrijpend tegenover staan. Bewuste onkerkelijkheid als geestesrichting, zoals wij die hier in ons land kennen, schiet daar in deze vorm nauwelijks wortel nu de plaats van de kerk en haar invloed op het leven een geheel andere is dan wij gewend zijn.

Toch zult u begrijpen dat het juist voor de emigrerende humanist daarom dubbel moeilijk is zich aan te passen in zijn nieuwe vaderland.

Hij die nl. geen band met de kerk onderhield, vindt nu de kerk als belangrijke maatschappelijke factor op zijn weg. Dat deze mensen meer dan ooit voorbereid dienen te zijn op hetgeen hun na de emigratie wacht, behoeft hierna nog weinig betoog. Dat zij, ook eenmaal daar aangekomen, zeer verlangend zijn naar humanistische contacten, spreekt evenzeer.

Daarin probeert de emigratiecommissie van het Humanistisch Centrum 'Mens en Wereld' haar taak te zien.

Mr. M. G. ROOD

Gereformeerde diaconale arbeid en overheid

Gedurende twee dagen heeft de Generale Synode van de Gereformeerde kerken in Nederland zich beziggehouden met het vraagstuk, dat in deze kring al jaren zeer levendig wordt behandeld, nl. de verhouding diaconie-overheid.

De conclusies waartoe de synode is gekomen, zijn aangenomen met 51 tegen 8 stemmen. In deze conclusies wordt o.m. dit gezegd, dat de dienst der barmhartigheid naar de opdracht van Christus een wezenlijk deel van de arbeid van de kerk is. De uitgebreidheid en de omvang van de dienst der barmhartigheid leiden er evenwel toe, dat in de praktijk rekening moet worden gehouden met de tijd en omstandigheden waarvoor de kerk zich in werkelijkheid geplaatst ziet.

Verder wordt in de conclusies erop gewezen, dat de diaconale arbeid als kerkelijke dienst moet worden gezien en dat rekening moet worden gehouden met verschillende levensverbanden, welke het als roeping en plichtsvervulling beschouwen om hier werkzaam te zijn. Hierbij moet ook gelet worden op hetgeen bloedverwanten willen doen, benevens de plicht die ondernemers voelen ten opzichte van hen, die in bedrijven werkzaam zijn.

Letterlijk zegt conclusie 6 het volgende:

'De overheid worde erkend en geëerbiedigd in de vervulling van de taken die zij krachtens haar roeping ter hand neemt tot de instandhouding en bescherming van een goede samenleving en de bestrijding van sociale misstanden.'

De kerk — zo gaan de conclusies verder — zal zich bij het uitoefenen van de barmhartigheid niet mogen onttrekken aan deze taak door zich te beroepen op de mogelijkheid, welke voor de leden der kerk, evenals voor andere staatsburgers bestaat om gebruik te maken van stoffelijke hulp van de overheid en haar organen.

Voorts wordt gezegd, dat de kerk bij de uitoefening van haar diaconale taak bereid moet zijn voorzover de overheid en haar organen met haar sociale zorg zich met leden der kerk inlaat, mede in het welbegrepen belang

van die leden, in contact te treden met die overheid en haar organen en daarbij er steeds op bedacht zijn: a. dat het karakter van de dienst der barmhartigheid, alsook de zelfstandigheid van deze arbeid der kerk door de overheid en haar organen ten volle geëerbiedigd blijft; b. dat zij geheel en alleen steun verlene, met besliste afwijzing van overheidshulp, wanneer deze zou leiden tot een bemoeiing, die schadelijk ware te achten voor het leven in gehoorzaamheid aan Gods woord.

De diakenen moeten het tot hun verantwoordelijkheid rekenen, dat zij over de nodige deskundigheid beschikken, opdat zij belanghebbenden van raad en voorlichting kunnen dienen en welke deskundigheid ook nodig is bij het contact met de overheid.

Ten aanzien van de interne mogelijkheid van verhaal zal elk geval op eigen merites moeten worden beoordeeld. Uit het voorgaande mogen wij — zie ik het goed — wel deze conclusie trekken, dat voortaan de gereformeerde kerken nog meer dan tot nu toe open zullen staan voor de subsidies en andere mogelijkheden, welke o.m. het Departement van Maatschappelijk Werk biedt.

Deze zienswijze wordt onderschreven door prof. dr. R. Schippers, die in Trouw van 28 januari op de uitspraken van de Synode terugkomt. Na een historische schets van de gang van zaken in de gereformeerde kring voor wat betreft de verhouding diaconie-overheid, komt hij tot de slotsom, dat het aan het diaconale werk in zijn kring nu mogelijk is gemaakt te werken in de huidige samenleving.

Niet onvermeld mag blijven de opmerking van de schrijver, dat z.i. leden van de gereformeerde kerk reeds lang het besef hadden, dat daar waar de sociale wetgeving nog onvolkomen was — men denke hier in het bijzonder aan de noodwet-ouderdomsvoorziening — zij ook rechten konden doen gelden op aanvullende hulp in het kader van de armenwet. De overheid, aldus deze leden, is hier geroepen het volksbestand te beschermen.

MEYER DE VRIES

Indien u zich in de rijen der humanisten heeft geschaard
en bovendien lid bent van de PvdA

SLUIT U ZICH DAN AAN BIJ DE HUMANISTISCHE
WERKGEMEENSCHAP IN DE PvdA

Het Secretariaat der HWG, Nieuwe Rijn 33a, Leiden,
verstrekt u gaarne inlichtingen

Mogen wij de algemene leden, die dit niet reeds deden, verzoeken hun contributie over 1956 te gireren op girorekening nr. 582000 t.n.v. Humanitas Amsterdam.

De contributie-regeling is:

leden: per jaar minimum f 5.—

echtparen: per jaar minimum f 6.—

De prijsvraag 1955

Indien wij ons nog even bezighouden met onze financiële actie 1955, dan kunnen wij niet anders zeggen dan dat deze ook dit keer een groot succes geworden is. Iets meer dan 100.000 inzendingen kwamen er binnen en dat is gezien het grote aantal andere prijsvragen, lang niet slecht. Ongeveer f 12.000 van de netto opbrengst zal, hetzij rechtstreeks dan wel via het Fonds Maatschappelijk Werk, ten goede komen aan de afdelingen. Dat is dan ook wel verdiend, want van de 100.000 inzendingen kwamen er 45.000 binnen via de in de afdelingen verkochte deelnemerskaarten. Er was weer een groot aantal verkopers, die meer dan 100 kaarten hebben verkocht, en dat is geen kleinigheid. Maar de kroon spant toch die ene verkoper in Rotterdam, die, schrikt u niet, 1500 kaarten in zijn eentje verkocht. We moeten er niet aan denken, wat er gebeurd zou zijn als al onze verkopers een dergelijke activiteit hadden ontplooid. U wilt ons echter wel geloven, als we zeggen, dat Humanitas al meer dan tevreden zou zijn als ieder van haar leden bij een volgende gelegenheid er in zou slagen 20 kaarten te verkopen. Rekent u maar eens na wat

dat zou betekenen $10.000 \times 20 = ?$ Enfin, dat is dan voor de volgende keer.

Wij zijn er dit keer in geslaagd de lijst van prijswinnaars aanmerkelijk vlugger te verzenden dan vorig jaar. Op 16 januari waren al de 30.000 lijsten de deur uit en wij kunnen u verzekeren, dat daar heel wat werk aan vastgezeten heeft. Vanzelfsprekend zijn bij het schrijven van een zo groot aantal adressen fouten niet te vermijden. Al was het alleen maar door het feit, dat sommige afzenders hun naam en adres in een soort spijkerschrift op de kaart vermeldde. Met adres-, telefoon- en giroboeken, alsmede een gedetailleerde kaart van Nederland, zijn wij er dan vaak nog wel uitgekomen maar bij een aantal was ook dat niet mogelijk. In totaal hebben we 127 lijsten onbestelbaar teruggekregen en dat is dus nog geen $\frac{1}{2}$ percent. Toch hebben wij nog een dringend verzoek aan u, nl. dit: Zoud u ons namen en adressen willen doorgeven van diegenen van wie u eventueel hoort dat zij wel 15 cent hebben bijgeplakt en toch geen lijst hebben ontvangen? Wij kunnen dan dit verzuim nog goed maken en eventueel nagaan of deze naam en dit adres zich bevindt bij de retourgekomen lijsten. Zo en dan is dit weer het laatste nieuws over onze prijsvraag 1955. Zullen we zeggen tot de volgende keer?

v. G.

uit de afdelingen

In Rotterdam zowel als in Amsterdam zijn 2 nieuwe medewerkers tot het werk van Humanitas toegetreden. Het zijn de heer L. J. Dijkers, die als directeur van het Rotterdamse werk zal optreden en mej. P. E. G. Pelgrim, die benoemd werd tot directrice van het werk in Amsterdam. Wij wensen hen beiden toe, dat zij veel en belangrijk werk voor deze beide afdelingen kunnen verrichten.

De afdeling Amsterdam heeft een ander kantoor betrokken, en wel op het adres waar voordien het kantoor van het Centraal Bureau was gevestigd nl. Vondelstraat 61. Wij hopen, dat onze Amsterdamse afdeling, hier een even voorspoedige groei zal vertonen als indertijd het Centraal Bureau.

Boekbespreking

VERDIENENDE JEUGD

door E. J. Wilzen-Bruins
uitgave van het
Gezins-Begrotings-Instituut

Vele gesprekken en cursuservaringen vinden hun neerslag in 'Verdienende jeugd' de nieuwe publicatie van het Gezins-Begrotings-Instituut. Gesprekken met talrijke jongeren zelf, met ouders, met mensen die uit verschillende hoofde en van uiteenlopende standpunten uit hebben nagedacht over

de groei tot zelfstandigheid van de jeugd, ook in financieel opzicht.

De financiële verhouding tussen ouders en verdienende kinderen is een onderwerp met vele kanten. Er bestaan op dit gebied tal van tradities. Tradities kunnen zinrijk en waardevol zijn. Zij kunnen ook verstarren tot sleur en tot knellende banden. Deze kunnen weer gespannen verhoudingen en breuken veroorzaken, die niemand zou willen, doch waarvan men zich het gevaar niet tijdig bewust is geworden.

Bewustwording, nadenken, rustig en open met elkaar praten en overleggen, dat is het wat deze nieuwe publicatie van het GBI wil bevorderen. Ditzelfde wil het GBI trouwens op het hele zo emotioneel geladen terrein van de gezinsfinanciën.

Een opgroeiende jeugd, die verantwoordelijkheid leert dragen, is een belangrijke voorwaarde voor toekomstige financieel evenwichtige gezinnen.

Deze publicatie poneert geen 'stellingen', geeft geen voorschriften en recepten, doch slechts stof tot nadenken en discussie als bijdrage tot het vinden van oplossingen in harmonie met ieders eigen tradities en inzichten.

De brochure is zoals de andere GBI-publicaties à f 0,15 verkrijgbaar bij de Commissies voor Huishoudelijke en Gezins-Voorlichting, bij spaarbanken en boerenleenbanken en op de postkantoren.

Gezins-Begrotings-Instituut
S. GERKEMA, directeur.

Wij kunnen u mededelen, dat we weer $1\frac{1}{2}$ afdeling rijker zijn, dat klinkt een beetje vreemd, maar is het niet. De hele afdeling is Hoogeveen, de halve Schiedam. Het was nl. zo, dat reeds geruime tijd de afdeling Schiedam een sluimerend bestaan leidde. Thans wordt er weer van alles in het werk gesteld om van deze sluimertoestand te komen in een toestand van volkomen waakzaamheid. Wij wensen het grotendeels nieuwe bestuur veel succes. Het bestuur en de leden van de afdeling Hoogeveen heten wij hartelijk welkom in onze kring.

In 'De Riet' bij Almelo is op zondag 12 februari een bijeenkomst gehouden van het gewest Overijssel. Onze voorzitter mr. In't Veld heeft daar gesproken over: 'De geestelijke achtergrond van ons werk'. Een inleiding, die door een levendige discussie werd gevolgd. Mej. Rijz. verzorgde de inleiding bij de film 'The quiet one', die met grote belangstelling werd gevolgd. Het gewest Overijssel kan op een zeer geslaagde bijeenkomst terugzien.